

चरन्तु देशान् संवीताः स्त्रीतान् जनपदाकुलान् । तत्र गोष्ठीषु रम्यासु सिद्धप्रव्रजितेषु च ।
 परिचारेषु तीर्थेषु विविधेष्वकारेषु च । विज्ञातव्या मनुष्यैस्तैस्तर्कया सुविनीतया ।
 विविधैस्तत्परैः सम्यक् तज्ज्ञैर्निपुणसंवृतैः । अन्वेष्टव्याः सुनिपुणैः पाण्डवाश्चक्रवासिनः ।
 नदीकुञ्जेषु तीर्थेषु ग्रामेषु नगरेषु च । आश्रमेषु च रम्येषु पर्वतेषु गुहासु च ।
 अथाग्रजानन्तरजः पापभावानुरागवान् । ज्येष्ठं दुःशासनस्तत्र भ्राता भ्रातरमब्रवीत् । २६५
 येषु नः प्रत्ययो राजंश्चारेषु मनुजाधिप । ते यान्तु दत्तदेया वै भूयस्तान्परिमार्गितुं ।
 एतच्च कर्णे यत्प्राह सर्वमोहामहे तथा । यथोद्दिष्टं चराः सर्वे मृगयन्तु ततस्ततः ।
 एते चान्ये च भूयंसो देशाद्देशं यथाविधि । ननु तेषां गतिर्व्यासः प्रवृत्तिस्योपलभ्यते ।
 अत्यन्तं वा निगूढास्ते पारं वोर्मिमतो गताः । व्यालैश्चापि महारण्ये भक्षिताः शूरमानिनः ।
 अथ वा विषमं प्राप्य विनष्टाः शाश्वतोः समाः । तस्मान्मानसमव्ययं कृत्वा त्वं कुरुनन्दन । २६६
 कुरु कार्यं मेहात्माहं मन्यसे यन्नराधिप ।
 इति श्रीमहाभारते विराटपर्वणि गोहरणपर्वणि कर्णदुःशासनवाक्ये षड्विंशोऽध्यायः ॥ २६ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अथाब्रवीन्महावीर्यो द्रोणस्तत्त्वार्थदर्शिवान् । न तादृशा विनश्यन्ति न प्रयान्ति पराभवं ।
 शूराश्च कृतविद्याश्च बुद्धिमन्तो जितेन्द्रियाः । धर्मज्ञाश्च कृतज्ञाश्च धर्मराजमनुव्रताः ।
 नीतिधर्मार्थतत्त्वज्ञं पितृवच्च समाहिताः । धर्मे स्थितं सत्यवृत्तिं ज्येष्ठं ज्येष्ठानुयायिनः ।
 अनुव्रता महात्मानं भ्रातरो भ्रातरं नृप । अजातशत्रुं श्रीमन्तं सर्वभ्रातृननुव्रतं । २६७
 तेषां तथाविधेयानां निवृत्तानां महात्मानां । किमर्थं नीतिमान् पार्थः श्रेयो नैषां करिष्यति ।
 तस्माद्यन्नात् प्रतीचन्ते कालस्यादयमागतं । न हि ते नाशमृच्छेयुरिति पश्याम्यहं धिया ।
 साम्प्रतं चैव यत्कार्यं तच्च क्षिप्रमकालिकं । क्रियतां साधु सञ्चिन्त्य वासुदेवां प्रचिन्त्यतां ।
 यथावत्पाण्डुपुत्राणां सर्वार्थेषु धृतात्मनां । दुर्ज्ञेयाः खलु शूरास्ते दुरापास्तपसावृताः ।
 शूद्रात्मा गुणवान् पार्थः सत्यवान्नीतिमान् शुचिः । तेजोराशिरसंख्येयो मृहीयादपि चक्षुषा । २६८
 विज्ञाय क्रियतां तस्माद्भूयस्व मृगयामहे । ब्राह्मणैश्चारकैः सिद्धैर्ये चान्ये तद्दिदो जनाः ।
 इति श्रीमहाभारते विराटपर्वणि गोहरणपर्वणि चारप्रत्याचारे द्रोणवाक्ये सप्तविंशोऽध्यायः ॥ २७ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततः शान्तनवो भीष्मो भरतानां पितामहः । श्रुत्वान् देशकालज्ञस्तत्त्वज्ञः सर्वधर्मवित् ।
 आचार्यवाक्योपरमे तदाक्यमभिसन्दधत् । हितार्थं समुवाचेमां भारतीं भरतान् प्रति ।
 युधिष्ठिरे समासक्तां धर्मज्ञे धर्मसंवृतां । असत्सु दुर्लभां नित्यं सतां चाभिमतां सदा ।
 भीष्मः समवदत्तत्र गिरं साधुभिरर्चितां । यश्चैष ब्राह्मणः प्राह द्रोणः सर्वार्थतत्त्ववित् । २६९
 सर्वलक्षणसम्पन्नाः साधुव्रतसमन्विताः । श्रुतव्रतोपपन्नाश्च नानाश्रुतिसमन्विताः ।
 वृद्धानुशासने युक्ताः सत्यव्रतपरायणाः । समयं समयज्ञास्ते पालयन्तः शुचिव्रताः ।
 चक्षुधर्मरता नित्यं केशवानुगताः सदा । प्रवीरपुरुषास्ते वै महात्मानो महाबलाः ।